

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Mogodi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hétfélig kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva

Egy hóra 5-40 korona.

Egy hétre 120 korona.

Vidéken:

Félévre 30 korona.

Egy hóra 5-50 korona.

FOSZERKESZTŐ:
Dr. ESPERSIT JÁNOS.SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS
KOVÁCS SÁNDOR.SZERKESZTŐ
GROSS HENRIK.KIADÓTULAJDONOSOK:
KOVÁCS SÁNDOR ÉS TÁRSAI.

A békekonferencia elnöksége.

A konferencia első napja.

Párisból jelentik: A békekonferencia palotája előtt már a kora déli-
előtti órákban óriási tömeg hullámzott. A palota előtt 2 század katonaság
tartja fenn a rendet. Délután háromnegyed 3 órakor érkezett meg
Wilson, kit óriási ovációval fogadtak. Wilson, mikor észrevette, hogy a
mozi operatőrök felvett készítenek, pár percig állva maradt a palota
előtt. 20 perccel később érkezett Poincaré a francia köztársaság elnöke.
Összesen 72 delegátusa van a békekonferenciának, kik egy patkó alakú
asztal körül foglalnak helyet. Az asztalfőn Poincaré ült, jobbán Wilson
3 amerikai delegátussal, balján Lloyd George és Orlando olasz miniszter-
elnök. Poincaré nyitotta meg az ülést beszéddel, majd javasolta a béke-
konferencia elnökségének megválasztását.

A békekonferencia elnökévé egyhangúlag Clemenceau francia mi-
niszterelnök lett megválasztva, elnökké Lloyd George, Lansing és Or-
landó. Clemenceau megköszönte a bizalmat s kijelentette, hogy ha bár-
kinek kifogása van személye ellen visszalép az elnökségtől. A konferen-
cia viharosan tüntetett mellette. Az első ülés fél 5 órakor ért véget.

Az új kormány esküvetétele.

Munka, rend és béke a programja.

A „M. F. U.” éjjel érkezett telefonjelentése.

Az új magyar kormány vasárnap déli 11 órakor a miniszter-
elnöki palotában gyülekezett esküvetét végezte. Az esküvetelen 3 miniszter
nem vett részt Peidl Gyula népjóléti miniszter aki nincs budapesten, to-
vábbá Buza Barna földművelésügyi miniszter és Garami Ernő kereskede-
lemügyi miniszterek, akiket betegségük gátolta a megjelenésben. A mi-
niszterek Berinkei Dénes dr. miniszterelnök vezetésével átvonultak a
Károlyi palotába, ahol az ugynevezett vörös szalonba fogadta őket
Károlyi Mihály köztársasági elnök. A köztársasági elnök a félkörben álló
minisztereket minden ceremónia nélkül üdvözölte, majd meghallgatta Be-
rinkei miniszterelnök esküjét, melyet Halász Lajos miniszteri tanácsos
olvasott fel. Berinkei után a kormány többi tagjai együttesen tették le
az esküt. Károlyi köztársasági elnök az eskü letétele után üdvözölte a
kormányt. Rámutatott a kormány legfontosabb teendőire, amelyek a föld-
birtokreform végrehajtása, az adóügyreformja és rendezése, a hadsereg
újraszervezése és a béke előkészítése.

Az esküvétel után a kabinet megtartotta az első minisztertanácsot,
amely elhatározta a vallás és közoktatásügyi tárca kettéválasztását,
közoktatásügyi miniszter mint azt már megirtuk Kunffy Zsigmond, val-
lásügyi miniszter pedig Vass János lett.

A minisztertanács után Berinkei Dénes dr. miniszterelnök „Az Est”
tudósítója előtt kijelentette, hogy a kormány programja 3 szóban fog-
lalható össze: „munka, rend és béke”, dolgozni akarunk és nem beszélni.
Remélem, beszélni fog helyettünk munkásságunk eredménye. A rend bi-
zosítása, az ország közállapotainak konszolidálása mellett a béke elők-
észítése lesz legfőbb feladatunk. Egyik legfontosabb programjunkt a
földbirtokreform megvalósítása.

Megkezdődött a béke- konferencia.

Megegyezés a népek szövetsége
ügyében. — A tanácskozások rész-
ben nyilvánosak lesznek. — Poin-
caré megnyitotta a békekonferen-
ciát.

Párisból jelentik: Poincaré
elnök a békekonferencia mai
ülését a következő beszéddel
nyitotta meg:

— Uraim! Franciaország üd-
vözli önöket. Köszönetet mond
azért, hogy teljes egyetértéssel
azt a várost választották komoly
munkájuk színhelyéül, amely
több mint négy év óta az ellen-
ség katonai akcióinak célpontja
volt s amelyet a szövetségesek

vitéz seregei a minduntalan tá-
madásokkal szembe megvédték.
Engedjék meg, hogy ebben az
elhatározásban az önök által
képviselet népek hódolatát lássam
aziránt az ország iránt, amely
sokkal inkább megismerte a há-
boru szenvedéseit, mint a töb-
biek, amelynek nagy, sivár
csatatérre alakított területeit
rendszeresen pusztította el a
betolakodott ellenség s amely a
legnagyobb véráldozatot fizette.
Franciaország viselte ezeket a
rettenetes áldozatokat anélkül,
hogy a legesekélyebb felelősség
terhelné ezért a világfelforgató
összeomlásért. Abban a pillanat-
ban, amidőn a borzalmak kora
lezáródik, az itt egybegyűlt ha-
talmak képviselői joggal mond-

hatják, hogy nem volt semmi
részük abban a gonosz tettben,
amelyből példátlan pusztulás
támadt.

— Önök arra vannak hivatva,
hogy helyreállítsák a békét, az
igazságosságot, mert azoknak a
népeknek, amelyek önöket küld-
ték, nem volt részük az igaz-
ságtalanságban. Az emberiség
bizalommal fordulhat önök felé,
mert önök nem tartoznak azok
közé, akik az emberiség jogait
megsértették. Nincs szükség ki-
egészítő tudósításokra, semminő
különös vizsgálatokra, hogy ki-
derítsük ennek a drámának
okait. A vérrel bemoesolt igaz-
ság napfényre jutott már a
császári levéltárakból.

Párisból jelentik hivatalosan
január 17-ről: Az amerikai ál-
lamok elnöke, valamint a szö-
vetséges és társult hatalmak mi-
niszterelnökei és külügyminisz-
terei ma délelőtt a külügy-
miniszteriumban tanácskozást tar-
tottak, a melyen Clemenceau
felolvasta a Németországgal kö-
tendő fegyverszünet feltételeit.
Elhatározta az értekezlet, hogy
Belgium és Szerbia 3—3 kép-
viselőt küldhet a békekonferen-
ciára. Ezzel végleges megoldást
nyert az egyes hatalmak meg-
bizottainak kiküldésének kérdése.

Megállapították ezután a béke-
konferencia megnyitó ülésének
napirendjét. Végül tanácskoztak
a konferencia nyilvánosságának
kérdéséről, és egyhangúlag el-
fogadták egy a sajtóhoz küldendő
közleményt, amely a többek
között a következőket mondja:

— Amidőn a hatalmak itt
egybegyűlt megbizottai a nyil-
vánosság korlátozására hívják
fel a figyelmet, nem kicsinyelik
le a közvélemény fontosságát a
reájuk váró hatalmas feladatok
elvégzése tekintetében. Elisme-
rik, hogy a konferencia mun-
kája a közvélemény helyeslése
nélkül csak negatív eredménnyel
járhat. Ezek az elvek kény-
szerítő módon nehezeden éppen
a mostani tanácskozásokra, ahol
tehát szükségesnek fog mutat-
kozni, be fogják vonni a sajtó
képviselőit a tanácskozásokba.
Bizonyos alkalmakkor a kon-
ferencia tárgyalásai a nyilvános-
ság kizárásával fognak meg-
tartatni.

Párisból jelenti a Havas
Ügynökség: Wilson kábel táy-
iratot küldött Amerikába, amely

azt tartalmazza, hogy jelenleg
rendkívül kedvezők a kilátások
a megállapodásra a népszövetség
kérdése tekintetében.

Párisi jelentés szerint a ma
délután három órakor kezdődött
békekonferencián huszonöt állam
vesz részt hatvanhat delegátus-
sal. A Humanite azt írja, hogy
Clemenceau magatartása miatt
félmi lehet attól, hogy a béke-
konferenciára kerülő problémák
megoldatlanok maradnak és a
konferencia meghiusul.

A szövetségesek konferenciá-
ján elfogadták Wilson ama in-
dítványát, hogy szüntessék meg
a blokádot Németország ellen.

Oroszország beszünteti a bolsevik izgatást.

Egységes fellépés az orosz örültség
ellen. — Kizárják a magyar kom-
munistákat a munkástanácsból.

Stockholmból jelentik: Litvinov,
a szovjet kormány volt londoni
képviselője a moszkvai kormány és
Lenin megbízásából szombaton táy-
irati uton újabb békeajánlatot inté-
zett Wilsonhoz. A szovjet kormány
kötelezte magát arra, hogy a bol-
seviki propagandát megszünteti és
abbahagyja a katonai felvonulást
Esztlend és Livland sorsáról, ha
az entente azonnal megkezdí Orosz-
országgal a béketárgyalásokat.

Bécsből jelentik: Ide az a hír
érkezett, hogy az ukrán kormány
ultimátumot küldött az orosz szov-
jet kormánynak, hogy vonják visz-
sza ukrán területről a bolsevik
csapatokat.

Berlinből jelenti a Wolff ügynök-
ség: A birodalmi kormány a bolsevi
felkelésnek orosz bolsevi részről
történt támogatása miatt tiltakozó
jegyzéket intézett az orosz kor-
mánynak, amelynek végén ez áll:

— A birodalmi kormány minden
kétséget kizáró módon kijelenti,
hogy a legszigoribban fog eljárni
minden oroszral szemben, aki a lá-
zadási mozgalom támogatásában bü-
nös és ilyen irányban működést
fejt ki.

Budapestről jelentik: A munká-
tanács tegnapi ülését megelőzőleg a
vas- és fémmunkások tanácskozást
tartottak és így tulajdonképpen ezen
eldőlt a válság sorsa. Az ülés kez-
detén röpiratokat osztottak szét.
A röpiratok „Egy elvtárs” aláírás-
sal Marxra, Engelsre és Lassalera
hivatkozva kifejtik, hogy a kom-
munizmus azonnal meg nem valósít-

ható, az ilyesmire irányuló kísérlet katasztrófát jelentene Magyarországra nézve. Az ülés folyamán Schif Rezső vasmunkás terjesztette elő azt az indítványát, hogy mindazokat, akik a szociáldemokrácia ellen valótlan rágalomokkal dolgoznak, vagyis a kommunistákat, zárják ki a munkástanácsból. Malasits Gézának, a vas- és fémmunkások titkárnak hozzászólása után úgy döntöttek, hogy az indítvánnyal csak a jövő ülésen foglalkoznak. Ennek az a magyarázata, hogy előbb a vasmunkások és a többi szakszervezetek döntenek a kommunisták ügyében, még pedig úgy, hogy kizárja ezeket a szervezetekből és így a kommunistáknak munkástanácsai mandátuma automaticus megszűnik. Izgalmas része volt az ülésnek az a párviald, melyet Garbai Sándor és Vágó Béla kommunista vezér vitak egymással. Vágó azt hangoztatta, hogy ők nem a szociáldemokrata párt ellen, hanem a kapitalizmus és a burzsoázia ellen harcolnak. Garbai rámutatott arra, hogy a kommunisták egészen másként beszélnek itt és egészen másként gyűléseiken és az utcán, ahol lelkiismeretlenül izgatnak a szociáldemokrata párt ellen.

Szünetel az ingatlanforgalom.

Miért nincs a földnek forgalmi értéke. A gazdasági eselések fizetése 400 koronával terhel meg minden holdat.

Amig nemrég még fantasztikusan magas ára volt a földnek, addig ma teljesen megszűnt a birtokforgalom, jöllehet a kormány megszüntette már a birtokforgalmat korlátozó rendelkezéseket. Senki nem vásárol földet, pedig ma már igen olcsó áron, néhol a békeidőbeli áron alul lehet kapni földet. Néhány határkiigazításon kívül az utolsó két hónapban egyáltalán nem cserélt gazdát Magyarországon föld.

A háború alatt a háborús üzletek révén felduzzadt tőke a földhöz folyt le, mert itt vélte megtalálni a legbiztosabb elhelyezést. A föld volt a legjobb takarékpénztár, jöllehet, néha a birtokokért fizetett horribilis összegek nem állottak arányban a föld hozadékával. De az emberek azt tartották, hogy a fekete televény jobb, mint a bankó.

Ma ennek az ellenkezőjéről vannak meggyőződve az emberek. Nagy a kínálat és mégis senki sem mer birtokot venni. Több oka van ennek. Óriási birtoktesteken rothad a káposzta, sárgarépa, zöldség. Nincs aki kiszedje. Es ha a gazda óriási áldozatok árán mégis ki tudja szedni a földben levő terményt, nem kaphat vasutat, mellyel elszállíthatná. Senki nem tudja, hogy jövőre be lehet-e takarítani a termést. A talaj nincs felszántva, nincs bevetve, senki sem tudja, hogy mi

lesz jövőre ilyenkor. A gazdák nem tudnak élő és holt felszereléshez jutni, nem tudják, hogy mikor osztják fel a földeket.

De a legnagyobb baj a gazdasági eselédkérdés. Ma egy gazdasági eselédnek körülbelül 12 ezer korona az évi jövedelme és ha harminc holdra számítunk egy-egy eselédet, könnyen kiszámíthatjuk azt is, hogy egy hold földet a gazdasági eselédék béréből évi 400 korona terhel. Ilyen viszonyok között mi nem tudunk konkurrálni majd a bennünket körülvevő mezőgazdasági államokkal és kénytelenek lesznek még azok is áttérni az extenzív termelésre, akik eddig a belterjes gazdálkodásnak voltak legnagyobb apostolai.

Erdekes azonban az, hogy a gazdasági eselédék sem törnek magukat nagyon a föld után, jöllehet a birtokpolitikai törvényt az ő érdekében csinálják meg. Akárhány nagybirtokos felajánlotta földjét, de nem akadtak reflektánsok. A kisgazdák és a gazdasági eselédék várják a földelosztást. Ez a körülmény is lenyomta erősen a föld forgalmi értékét.

Mindennél nagyobb baj azonban az, hogy az emberek falun nem akarnak dolgozni. Hiába a szép szó, hiába a rábeszélés, az a katasztrófa fenyeget bennünket, hogy az ország nagyrésze parlagon marad és akkor igazán katasztrófa fenyegeti ezt a szerencsétlen országot.

A legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Es ezt a bizonytalanságot fokozza még az is, hogy a készülő adótörvények valamennyien elsősorban a földet fogják sújtani.

A földet senki sem dughatja el páncélszekrényekbe, a bankok safe depositjaiba. A földre rátalál a finans és a föld fogja megfizetni a háború minden terhet. Ezért is szeretnének megszabadulni sokan a földjüktől, de vásárló nincs, senki sem mer beleugorni a bizonytalanságba.

Megérkezett az e hóra járó cukor.

Az élelmezési ügyosztály tudomására adja a város lakosságának, hogy a háztartások részére járó cukor megérkezett.

Ennek alapján felhívja a háztartásokat, hogy bevásárlási könyvecskéiket ahhoz a kereskedőhöz adják be, akinél a cukor szükségletüket beszerezni óhajtják.

A kereskedők a náluk összegyűlt bevásárlási könyvecskéket a két példányban kiállított jegyzékkel együtt f. hó 23-án csütörtökön reggel adják be a közlelmezési ügyosztályhoz.

Az egyes családoknak járó cukor adagot a kereskedők kötelesek a bevásárlási könyvecske cukor lapjának január havi szelvényére bejegyezni.

Megtörtént s többen is panaszkodnak, hogy a kereskedők a cu-

korlap négy öt havi szelvény kocakáját is aláírja, nehogy a fél cukor szükségletét más kereskedőnél szerezzék be. Mivel ez senkire sem kötelező, a lakosság cukorkönyvét még az esetben is másik kereskedőhöz adhatja be.

A kereskedő a családtagok számát és a cukor mennyiséget a jegyzéken százalék számítás nélkül összeadja és azt olvashatóan aláírja. Egy-egy családtagra fél kilogramm cukor számítandó.

A német nép három kérdése az ántánthoz.

A fegyverszüneti tárgyalások Foch szalonkocsijában.

Berlinből jelentik: A fegyverszüneti egyezmény meghosszabbítására vonatkozó tárgyalásokat ma délelőtt kezdték meg. Foch tábornagy szalonkocsijában mindkét fegyverszüneti bizottság elnöke beszédet mondott. Erzberger államtitkárnak, a német fegyverszüneti bizottság elnökének beszéde többek között ezeket tartalmazza:

A német nép a békét akarja, de a szövetséges kormányok mást akarnak, mert még ma sem beszélnek békéről, hanem csak a fegyverszüneti egyezmény meghosszabbításáról. A német nép a fegyverszüneti feltételeket a lehetőség határáig teljesítette. Ha nem tartottak be minden feltételt, ugy ezert a felelősséget csaknem kizárólag ellenfeleink viselik. Németország el van határozva, hogy a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségét lojálisan teljesítse, a szövetségesek azonban a maguk részéről a fegyverszüneti egyezményt rendszeresen megsértették.

A megszállott területek és Németország többi része közötti zavartalan forgalmat és gazdasági mozgást szabadságot megsemmisítették. Megbotránkozással tölt el bennünket a francia megszálló hatóságok eljárása Elzász-Lotharingiában. A szövetséges kormányoknak minden elzász-lotharingiai intézkedése bizonyítja, hogy Franciaországnak törekvése elvé vágni a békeszerződés döntésének és Elzász-Lotharingiát annektálni és hogy Franciaország az általa a népeknek oly gyakran és oly hangosan követelt önrendelkezési jogát a legesekélyebb mértékben sem tartja tiszteletben.

Ugyanezt a nyilatkozást kell emelni az ántánt által fölajánlott, vagyis inkább reánk kényszerített pénzügyi egyezmény ellen, amely Németországot az ántánt pénzügyi és gazdasági diktatúrájának szolgáltatta ki.

Végül három kérdést terjeszt az ántánt elé: Az első kérdés így szól: mikor fogják önk a blokád meg szüntetni? Németország élelmezése napról napra rosszabbodik. Az élelmezés állásától fog nagyrészt függeni, hogy hogyan alakul Németországban a belpolitikai helyzet. A német nép el tudta viselni, hogy fegyvertelenné váljék, de nem fogja elviselni, hogy ne legyen kenyere. Az éhínség olyan állapotot fog előidézni, amelynek következményeit maguk a szövetségesek sem kívánhatják. Figyelmeztetem önöket, hogy az önk népei sem mentesek a világforradalomtól. A második kérdés így hangzik: Vállal-e az ántánt kötelező erejű kötelezettséget a kezében lévő német hadifoglyok visszaadása ügyében? Hadifoglyaink hazaszállításá-

nak szabályozását az előzetes békébe kellene főlvenni. A hadifoglyokra vonatkozó ez a kérdés vezet a harmadik és utolsó kérdéshez, amelyet az ántánthoz intéznem kell: Mikor leszünk abban a helyzetben, hogy az előzetes békét megkötjük? A német kormány több mint hatszor kísérte meg, hogy tárgyalásokat kezdjen az előzetes béke megkötése ügyében, de semmiféle választ sem kapott. A győztes nép hatalmával szemben szögezem le a német nép örök jogát, a továbbfejlődés jogát. Ez a jog szent és sérthetetlen.

2 alig használt átmeneti kabát eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Hogy jutott be

Teltsch lécz-báró ur a munkásbiztosító pénztár elnökségébe?

Az általam különben nagybecsült deszkalovag Teltsch ur, hogy hogy jutott be a munkásbiztosító pénztár elnökségébe, ma sikerült kitudnom, Eléneken emlékezőnk Lakatos Pál makói vállalkozóra, aki Teltsch ur előtt elnök volt a munkásbiztosító-nál. Ez a különben agilis építőmester a rossz konjunkturák miatt tönkrement. Igen ám, de a csődöt 1000 korona lefizetése ellenében Teltsch hadimilliomos ur indította meg, mert tudta, hogy ezek után Lakatosnak a pénztári elnökségről le kell mondania. A ni meg is történt.

Igy lett a szegény 8 gyermekes családapa tönkretéve egy szívtelen ember önzéséből. Az elnökséget aztán arra használta föl, hogy a pénztárnál basáskodott, akaratát keresztül erőszakolta mindenben.

Igy érvényesítette szegény Grosz néval szemben is hatalmát csak azért, hogy az ő irodista kisasszonyát ültesse be a pénztárhoz, amit meg is tett, dacára hogy ez a nő nála is jó állásban volt. Ezen választás megejtése után történt meg, hogy Teltsch ur neje ezt a kisasszonyt tetteglettel bántalmazta. Hogy miért, nem tudom, talán azért, mert a náluk való alkalmazásból elment. Lenet. De ez különben Teles urnak lehet családi ügye is, azt pedig nem bolygatom.

Fontos az, hogy az ő volt alkalmazottjainak adott állást egy szegény hadiözvegy mellőzésével, aki e miatt ugyszólván testben lélekben tönkre van téve — és méltán mert látta, hogy miért nem kapott ő kenyeret, mert az kellett másnak, aki Teltsch nagy urnál volt, de el kellett onnan jönnie.

Igy van ez! De ez még nem minden. — Majd jön a többi ilyen dolog még.

Fejes Jenő,
a munkástanács tagja.

Volt makói papok a papi nőtlenségről.

Az országos Papitanács gyűlésén résztvevő Siebig Frigyes menyházai lelkész a gyűlés lefolyásáról a következőket mondta:

— A kongresszuson, amelyet 15. délelőtti megtartott megbízottak tanácskozása megelőzött, aránylag kevesen jelentek meg, amennyiben a megszállott területek megbízottai a beharangozott radikális álláspont talzásai sokat visszatartottak. A magas színvonalú előadások, amelyek sorát maga Prohászka püspök vezette be, aki a reformokat a többiek és több szellem jegyében állította be, az egész kongresszusra mély benyomást gyakoroltak, úgy, hogy a sokat bolygatott coelibatus elleni törekvések képviselői is. Torma István plébános és Timaffy László mosoni káplán magas színvonalon álló, a reformtői erkölcsi többletet váró előadásokat tartottak s így adott a kongresszus helyet azon pozíciónak, hogy a reform megteremtésére egy pro és kontra meggyőződésű tagokból álló bizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz a hozandó határozat alapján a reform keresztlélvételét, melyet hívei fakultatív jellegűnek óhajtanak, a püspöki kar után a római szentszéktől kérni.

Metzger Márton dr. lelkész ezt mondotta:

— Komoly történéssz ma már nem szól arról, hogy a coelibatust VII. Gergely pápa rendelte el; magától keletkezett, noha oly nagy emberek sem tartották szükségesnek, mint pl. Pafaucius. És minden, ami magától keletkezett az emberiség történetében, az udvós és jogos. A papságunk százalékban alig kifejezhető csakély töredéke van csak ellene. A magyarországi (?) coelibatusellenes mozgalom nem vehető komolyan.

A papság amá nagy köre, melyet én ismerek, csodálkozva olvas országos ligákról a coelibatus ellen. A mai viszonyok között még ez a jelentéktelen mozgalom is balga dolog. Az egyház és a vallás léte nem épült fel ezen a fegyelmi intézményen; eltörölhető, de ma mellette van az egész katolikus világ és mindenki, aki ozzal a szellemmel tisztában van, érzi, hogy mellette fog maradni mindenkor. A szerzetességnek — már pedig az a katolikus papság a legmagasabb fokban — egyenesen alaptörvénye. Ha nem keletkezett volna tegnap, létrehozna a ma.

— A makói dalárda hangversenye. Hosszu, négy és fél évi távollét után a makói dalárda tagjai dísmét megkezdették nemes és elismerést érdemlő, fáradhatatlan munkásságukat. Derék dalosaink különböző harcterekről, fogságból hazatérve, új tagokkal megerősödvé, szorgalmasan készülnek a jövő hó 23-án megtartandó hangversenyükre. A próbák igen jó sikerrel bíztattak és előre feljogosítanak bennünket arra, hogy ezt az estélyt, mely táncvígalmommal lesz egybekötve, az idei farsang legfényesebb mulatságának jelszójuk. A közönséget, érdeklődésére való tekintettel a lap hátsó oldalán fogjuk tájékoztatni. —rj—

NAPI HIREK

— A hadügyminiszter az elhalt katonák családjáért. A magyar hadügyminisztérium elrendelte, hogy a harcstérrel betegen hazatért és betegség miatt le nem szerelt, időközben elhalt legénységi egyének családjá számára a leszerelési illeték az esetben folyósítható, ha hivatalosan igazolva van, hogy az elhalálozott annak idején betegség folytán szabályszerűen le nem szerelhetett. A hozzátartozók az elhalt utáni öröklési kérdés érintése nélkül megkapják a leszerelési illetéket és pedig azok, akiknek az elhalt után ellátási igényük van, illetve lehetne.

— A német választások. Tegnap zajlottak le Németországban az országgyűlési képviselőválasztások. Soha még ily nagy érdeklődés választások iránt nem mutatkozott, mint most. Az első jelentések szerint a többségi szociálisták óriási többséget kaptak. A függetlenségi szociálisták is jobb eredményhez jutottak, semmint várták. A Spartacus-csoport még csak szóhoz sem jutott.

— A vasúti közlekedésről. Ertesztülünk szerint az Acsev. vonalain a közlekedés hamarosan megfog indulni. Egyelőre csak a Hódmezővásárhely—nagyszentmiklósi vasút közlekedik minden páros napon s pedig reggel 6 óra 57 perckor indul Varsárhelyről s csak Apátfalváiig közlekedik. Apátfalvától indul minden páratlan nap délelőttjén és Hódmezővásárhelyre érkezik délután 1 órakor. Így hát egy szegedi utazás kerék 2 napba telik, míg már az Acsev. vonatai meg nem indulnak.

— Munkások! A mezőhegyesi ménésbirtok tűzifa kitermeléshez 200 munkást keres. Bérfeltételek: Rőzséért ürkömbétereinkint 3 korona, dorongfáért 5 kor., hasábfáért 6 kor., tuskófáért 8 kor., ezenkívül minden munkás hetenkint fél kilogramm szalonnát kap. Ugyanott egy géplakatos is alkalmazást nyerhet. Jelentkezni lehet a hatósági munkásközvetítőnél (városháza, polgármesteri fogalmazói hivatal). Ugyanott jelentkeztek minden munkás, aki bármiféle munkát keres.

— Hirdetmény. Felhivatnak Gyenes Sándor volt marosbozsai erdőőr hozzátartozói, hogy Makó város polgármesteri fogalmazói hivatalában jelentkezzenek.

— Rokkant gazdálkodók figyelmébe. A csereüzletben visszamaradt 2 drb szekér, továbbá 6 bór és 9 kötél löszerszám, ezen tárgyakat leszállított áron adja el a hatóság az arra igényt tartó rokkant, esetleg leszerelt gazdálkodók részére. Az árak megtekinthetők és átvehető a Városi Temetkezési Vállalat helyiségében, a Piros patika mellett.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Jenei Ferenc Baranyi Rozáliával, Nagy János Ramotai Rozáliával, Nagy Mihály Birinyi Etelkával, B. Nagy Sándor József Erzsébettel, Sükét József Lengyel Erzsébettel, Boros István Sarkadi Etelkával. — Elhaltak: Özv. Mihály Jánosné Nacs Rozália 67 éves, Bódi Antal 58 éves, Rédei Ferenc 52 éves, Kovács Lőrincné Horing Veronika 57 éves, Banyó

József 72 éves, Vigh Jánusné Ráfai Erzsébet 75 éves korában.

— Felhívás az öreg népfelkelőkhöz. Akik még nem iratkoztak be a leszerelés irányában, azok jelenkezzenek mindennap a városháza nagy tanács termében az összeírásra. A vezetőség.

— Nyilvános nyugtázás. Az 1918. év december 25-én megtartott rokkant-bátra utólag felülfizettek a következők: Szabó Ferenc újvárosi róm. kath. lelkész 50, Zablakonszki Sándor 20, a makói munkás tanács 46:40, Gál Samu 10, N. N. 6 koronát. A makói rokkant-egylet alapjára adakoztak: Kocsis István számtartó 40, Mikus Flórián 30, Józ 1 koronát, mely összegért hálás köszönetét fejezi ki a makói rokkantak megbízásából a vezetőség.

A makói szociáldemokrata párt köréből.

A hadüzevgyek január 21-én kedden délután 3 órakor a városháza nagytermében gyűlést tartanak. Tárgy a makói hadüzevgyek egyesületének megalakítása.

Felhívjuk az összes makói szabómunkásokat és munkásnőket, hogy f. hó 21-én este 6 órakor a Papp-féle Munkásotthonban fontos ügyben megjelenni sziveskedjenek Vezetőség.

Felhívjuk az összes makói cserép-és téglagyári szervezett munkásokat, hogy f. hó 21-én kedden d. u. 5 órakor mindenki jelenjen meg, mivel Sipos József szaktársunk megérkezett Budapestről és beszámol kiküldetéséről. A vezetőség.

SZÍNHÁZ

A szerető. Bródy Sándor szenzációs színművét „A szerető” mutatja be ma este a Korzó mozi. A szerető, annak idején nagy port vert fel, mert a Habsburg ház egyik főhercegének szerelmi tragédiáját vitte a színpadra. A királyi udvarnak kellemetlen volt a darab, azért betiltották. Később Bródy át dolgozta, mintha a darab egy orosz hercegi udvarban játszódna le. Most már megszünt az a cenzura is s a Korzó mozi ma esti előadásán mára Habsburg főherceg szerelmi tragédiája játszódik le előttünk. Mély emberi tragédia ez s látjuk, hogy a szív örvényeibe épügy belebukik a főherceg, mint az egyszerű ember. A nagyszerű darabra felhívjuk a közfigyeimet.

— Udvari levegő. Rendkívül érdekes dráma a Uránia mozgó mai műsora. Egy színésznő szerelmi regénye ez, mely egy udvari emberrel játszódik le s ami miatt a király főudvarmestere öngyilkos lesz. A gyönyörű szerelmi dráma kibontakozik diadalmasan a boldogtalan udvarmester fiában, aki apja emlékének becsületet szerz s a maga boldogságát is megtalálja.

VÁROSI HIRDETÉS.

199—1919 sz. Makó város tanácsától

Értesítés.

Makó város központi szesz-főzdejében termelt pálinkát a városháza udvarán kijelölt udvari helyiségben a hó 20-ától kezdve kiméretjük a termelők és fogyasztók részére. Termelők kap-

ják a termelt pálinka 50%-át, fogyasztók családonként egy litert és pedig úgy a termelők, mint a fogyasztók a bevásárlási könyv felmutatása mellett, amelyet a fogyasztási adóhivatal lebélyegez. A termelők a pálinkát jelen hirdetés közlésétől számított 8 nap alatt vehetik át.

A pálinkára utalványt a pálinka árának lefizetése ellenében a fogyasztási adóhivatal ad ki s az utalványra a pálinkát a városháza udvarán kijelölt helyiségben lehet átvenni.

Makó, 1919. január hó 17.

Városi tanács.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.
Írta: Tölgyessy Miklós

— Talán mi?

— Igen is ti! kiáltá Elemér. Ti szövetkeztetek azzal a gaz Dinynyéssel, sőt még egy cigánnyal is, hogy jegyesemet, illetőleg mostani nőmet eltegye láb alól!

— Mily hallatlan beszéd ez! kiáltott fel Lorántffyné. Hogy is gyanúsíthatok egy olyan becsületes embert, mint Dinynyés.

— Becsületes ember az, aki attól a koldus asszonytól, akit közönségesen mankós Hanusnak hívnak, reád vonatkozó titkokat akart kicisikarni, hogy aztán ezzel saklban tartson téged?

Lorántffyné nagyot nézett. Elemér folytató:

— Megdöbbenésed is mutatja, hogy Hanus nem egy sötét titoknak az őrzője. De légy meggyőződve, hogy majd ezeknek is a nyomára jövök.

Lorántffyné összeacsapta kezét és szólni sem bírt a felindulástól. Etelka azonban felpattant:

— Most elég legyen! Szégyen, gyalázat, hogy hozzánk jössz ily alávaló gyanúsításokkal sérteni és meggyalázni. Távozzál innét!

Elemér szikrázó szemekkel fordult feléje.

— Te akarsz engemet innét elküldeni? Tudd meg, hogy én vagyok itt uras mindennek az intező szelleme. Te bérelted fel azt a cigányt is, hogy Ilonkát a neki vadult lovak kényére bizza. Számolni fogsz még azért nemcsak a földi bírónak, hanem az örök bírónak is! Nem érdemelsz kiméletet!

Etelka gunyakacajban tört ki.

— Ez az ember tisztára megvan bolondulva! mondá gunyosan.

— Etelka! topogott lábával Elemér.

— Az istenért, gyermekeim! kiáltott közbe Lorántffyné. Mit műveltek?

Elemér egyszerűkétszer felindultan járt le-fel a szobában, majd megállott Etelka előtt:

(Eolyt. köv.)

Hétköznap
2 előadás:
d. u. 6 és
este 8-kor.

Korzó mozi

Vasárnap
4 előadás:
3, 5, 7 és
9 órakor.

1919. JANUÁR HÓ 21-ÉN, KEDDEN BEMUTATÓRA KERÜL

A SZERETŐ

Bródy Sándor világhírű darabja filmen 5 felvonásban.

Főszerepben **Fedák Sári** művésznővel

HELYÁRAK: Páholyülés 4 K, zsölye 3:50, I. hely 3 K, II. hely 2 K, III. hely 1 K. — Pénztár d. e. 10 órától.

A mélyentisztelt közönség figyelmét felhívjuk művészi műsorainkra. Válogatott kiegészítő képek. :: Buffet. Ruhatár. Hirdetéseket vetítésre felvesszünk. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

KEDDEN, JANUÁR HÓ 21-ÉN 2 ELŐADÁS, 6 ÉS 8 ÓRAKOR

ÜDVARI LEVEGŐ

Filmdráma 5 felvonásban, Mattyasovszky Ilona és Mezei Ilonka művésznőkkel és Latabár Árpád művésszel a főbb szerepekben.

Rendkívül szórakoztató kiegészítő műsor.

Naponkint elsőrendű műsor. — Számozott jegyek előre váltathatók az előadás napján d. e. 10—12 ig, és d. u. 5 órától.

Jó homoki borok!

Rizling, erdélyi fehér, kövidinka és régi-fajta hazai szőlőből nyert schiller vagy egész vörös 300 literől feljebb minden mennyiségben kapható visszavonásig alant!

ÁRAKON:

Sepről lefejtve rizling zöldfehér ltr. 7:50 K
" " erdélyi fehér " 7:50 K
" " kövidinka " 6:50 K
" " schiller és vörös " 4:80 K

VASS SÁNDOR

vegyeskereskedőné, Szeged-Alsóközpont. Telefon szám 1. — Minták megtekinthetőek mindennap Szegeden, Kossuth Lajos Sugár-ut 29. szám alatt. Telefon szám 522. A megvásárolt mennyiség esetről-esetre egyezség szerint ott át is vehető. 9

A könyvpiac szenzációja

A szürkeruhás hölgy

Ara 1 kor. 20 fillér.

Kapható Kovács Sándor papirkereskedésében.

Szappanfőző szódát

és pedig 130 fokos legerősebb háboru előtti garantált minőségűt árusítok Baros-utca 12. szám alatt. 381

Mindenki a saját érdekében tegyen egy próbát bármilyen csekély mennyiséggel!

Könyvnyomda és lapkiadóvállalat

Makó, Szegedi-u. 1. sz. Telefon 162

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.: irodai nyomtatványok, memorandumok, táblázatok, körlevelek, falragaszok, esküvői és báli meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. A kiadásunkban megjelenő »Makói Független Ujság« a vármegye legelterjedtebb és legkedveltebb lapja, megjelenik naponta 4-5000 példányban. Hirdetéseket jutányos áron közlünk. Bármit elad vagy vesz, biztos sikert ér el, ha hirdeti a »Makói Független Ujság«-ban.

Kovács Sándor és Társai